

Duurzame energie, *lu*

Duurzame energie is een onderwerp dat de laatste tijd bijna in alle media wordt genoemd. Europees is vastgelegd dat de uitstoot van broeikasgassen in 2020 met 14% gereduceerd moet zijn. Duurzame energie kan hierbij een grote rol spelen. Maar wat betekent dit voor jonge ondernemers en welke kansen biedt dit aan de sector? Dit artikel zal daar verder op ingaan.

Tekst Ramon Klaassens / Beeld Hank van Ruitenbeek

Duurzame energie, een veelvoorkomend begrip, maar wat is duurzame energie nou eigenlijk? Duurzame energie is energie opgewekt uit schone, onuitputtelijke bronnen. Vooral dat laatste is een belangrijk kenmerk van duurzame energie, aangezien de fossiele brandstoffen die gebruikt worden voor de productie van 'gewone' energie, een keer op zijn. Wanneer de voorraad van fossiele brandstoffen daadwerkelijk op is, staat nog sterk ter discussie. Maar dat het eindig is, dat staat vast. Om deze reden is het goed om andere vormen van energie te ontwikkelen, om zo de energieproductie op peil te houden. Duurzame energie kan hierin een belangrijke rol gaan spelen.

Duurzame energie op een rij

Er zijn vele manieren om duurzame energie te produceren. Om een volledig beeld te krijgen worden de meest gebruikte vormen kort benoemd:

Windenergie: door middel van een windmolen wordt er energie opgewekt.

Zonne-energie: door middel van zonnepanelen wordt er energie opgewekt.

Meestoken biomassa: biomassa wordt samen met kolen gestookt in bestaande energiecentrales. De biomassa vervangt een deel van de kolen, zodat de energie gedeeltelijk duurzaam is.

Vergisting of vergassing: door het vergisten of vergassen van biomassa wordt er gas geproduceerd. Dit gas kan opgewekt worden naar aardgaskwaliteit en vervolgens als groen gas geleverd worden aan het gasnet of het gas kan worden omgezet naar energie via een WKK (warmtekrachtkoppeling). Aandachtspunt hierbij is wel dat er veel restwarmte ontstaat. Indien deze restwarmte niet benut wordt, daalt de efficiëntie van deze methode sterk.

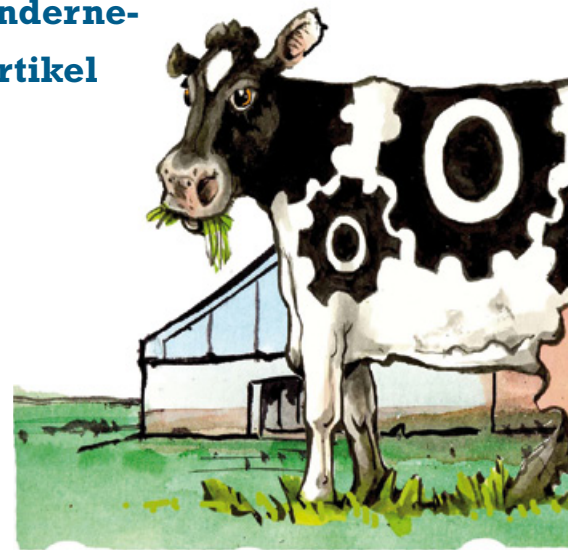
Al deze technieken, behalve meestoken, kan plaatsvinden op een agrarisch bedrijf. De terugverdienmogelijkheid van de investering en de afzet van de energie zijn dan de belangrijkste aspecten waarmee omgegaan moet worden. Aangezien duurzame energie nog steeds sterk in ontwikkeling is en de investeringen hoog zijn, is het op dit moment nog wenselijk dat de overheid een helpende hand biedt bij het inzetten op de productie van duurzame energie.

Meer duidelijkheid in de productie

Deze helpende hand houdt dan hoofdzakelijk in dat er een duidelijk en helder beleid wordt geformuleerd omtrent de productie van duurzame energie. Zo moet duidelijk worden welke technieken voor ondersteuning in aanmerking komen, tegen welk bedrag en in welke periode. Daarnaast is het van belang dat het voor ondernemers begrijpelijk wordt welke vormen van biomassa wel ingezet mogen worden en welke niet. Op dit moment zijn er omtrent deze gebieden nog veel onduidelijkheden. Zo is er nog steeds veel discussie over de zogenaamde 'witte lijst'. Deze lijst vermeldt de producten die ingezet mogen worden voor vergisting. De overheid heeft aangegeven de 'witte lijst' te willen uitbreiden, zodat het voor ondernemers makkelijker wordt om producten te krijgen voor vergisting tegen een scherpe prijs. Op dit moment staan de prijzen van de producten sterk onder druk, doordat de lijst nog te beperkt is. Nu heeft de lijst alleen invloed op de input van het vergistingsproces, maar wat erin gaat komt er ook weer uit. Ook op het gebied van de verwerking en afzet van deze restproducten is nog veel onduidelijkheid. De overheid heeft aangegeven ook deze regelgeving te willen versoepelen om vergisting op deze manier aantrekkelijker te maken voor ondernemers.

Steun van de overheid

Zoals al genoemd, heeft de overheid aangegeven ondernemers meer ruimte te willen geven op het gebied van regelgeving, maar gebeurt

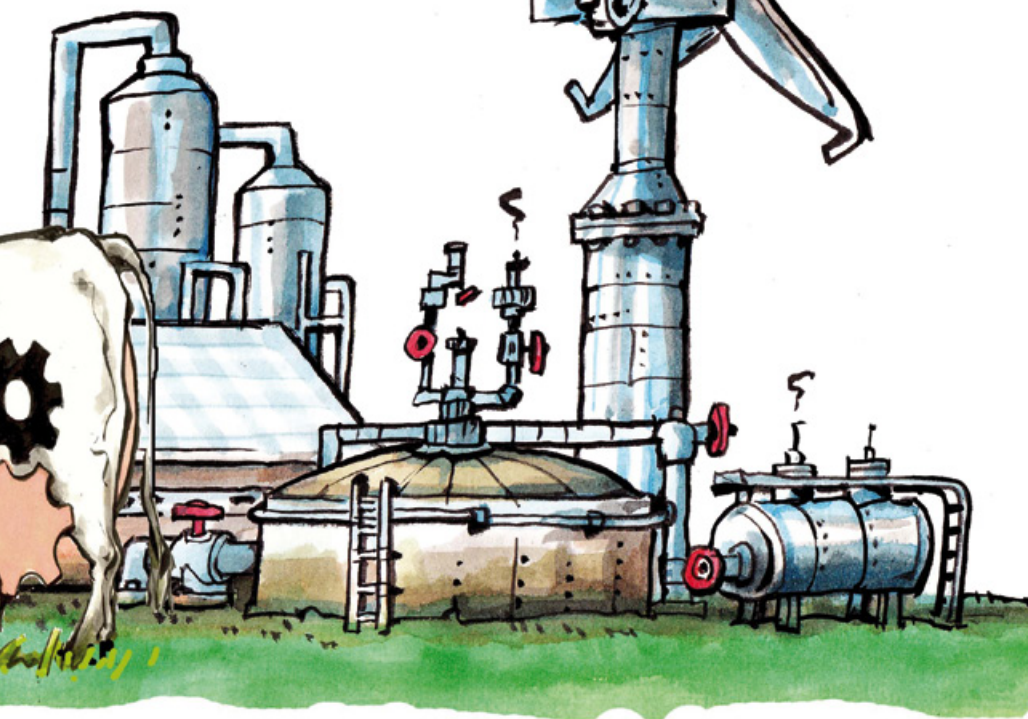

dat ook? Het eerste resultaat van de acties van de overheid is de vernieuwde subsidieregeling, de zogenaamde SDE+ regeling. Deze regeling moet ondernemers stimuleren om tegen een zo laag mogelijke kostprijs duurzame energie te produceren. Ook groen gas is voor het eerst meegenomen in deze regeling. Op deze manier wordt geprobeerd om de rendabele technieken te stimuleren en het geld te besteden op de plekken waar dit zo efficiënt mogelijk gebruikt wordt. Hoe deze regeling precies uit zal gaan pakken in de praktijk zal door iedereen en ook door NAJK nauwlettend gevolgd worden. NAJK is van mening dat een subsidie een impuls moet geven aan ondernemers om te investeren in duurzame energie en dat de technieken die na die investering komen, niet afhankelijk moeten zijn van een subsidie. Want subsidie moet werken als een choke: als je het open laat staan en blijft geven dan verzuip je de motor. Het is dan uiteraard wel van belang dat de opbrengstprijzen op een kostprijs dekkend niveau liggen.

Duurzame energie, een kans?

Dat de overheid ondernemers meer ruimte wil geven op het gebied van de productie van duurzame energie is een positieve ontwikkeling. Maar wat houdt dat nou precies in voor jonge ondernemers? In vergelijking met de oudere generatie, staan jonge ondernemers erom bekend dat ze eerder open staan voor veranderingen en dat ze meer denken in kansen. Maar

st of last?

is duurzame energie een kans? NAJK is van mening dat duurzame energie zeker een kans is voor jonge ondernemers. De fossiele brandstoffen zijn eindig en de overheid heeft aangegeven sterk te willen inzetten op de productie van duurzame energie. Deze twee aspecten zorgen ervoor dat er een markt komt voor duurzame energie. Daarnaast gaat de ontwikkeling van de technologie razendsnel. Elke dag worden nieuwe technieken ontwikkeld die steeds efficiënter duurzame energie kunnen produceren. Voorbeelden hiervan zijn een Microferm en een mestraffinage. Met deze nieuwe technieken wordt het voor ondernemers mogelijk om tegen een lage kostprijs duurzame energie te produ-

ceren. Zo kan er op een agrarisch bedrijf een nieuwe inkomstenbron gecreëerd worden. In een situatie met opbrengsten die over het algemeen rond het kostprijniveau of zelfs daaronder liggen, kan de productie van duurzame energie een kans opleveren voor een agrarisch bedrijf. Uiteraard moet hierin wel gezorgd worden voor een afzetkanaal.

Volledige omschakeling naar duurzame energie

Bij de afzet van duurzame energie kan de overheid een belangrijke rol spelen. Op dit moment wordt er nog weinig groen gas ingezet op het bestaande gasnetwerk en hebben

bedrijven nog niet de beschikking om alle zaken, zoals restwarmte, optimaal te benutten. Dat er op dit moment nog onvoldoende groen gas wordt gebruikt, heeft vooral te maken met de lage aardgasprijzen. De overheid kan de productie van groen gas stimuleren door bijvoorbeeld een bepaald percentage groen gas te eisen in het bestaande gasnetwerk. Op deze manier kan er geleidelijk over worden gegaan op een volledige omschakeling naar duurzame energie. Maar is dat realistisch? Op dit moment zijn de meeste technieken nog niet geschikt om de volledige vraag naar gas te kunnen garanderen in de vorm van groen gas. Dit heeft met name te maken met het feit dat de productietechnieken gevoelig zijn en dat de pieken of dalen nog niet opgevangen kunnen worden in de gasconsumptie. Hiervoor zouden buffers aangelegd moeten worden. Datzelfde geldt voor buffers voor elektriciteit van WKK's, zonnepanelen of windmolens. Op deze manier kan energie het hele jaar rond opgewekt worden en kan het ingezet worden op het moment dat het nodig is.

Omwonenden in opstand

Naast het ontwikkelen van buffers gaat de ontwikkeling van de huidige technieken ook steeds door, zodat er efficiëntere en goedkopere technieken beschikbaar komen. Zo worden zonnepanelen steeds efficiënter en goedkoper in aanschaf. Ook vergistingstechnieken worden steeds goedkoper, waardoor het voor ondernemers steeds interessanter wordt om de mogelijkheden van duurzame energie te onderzoeken. Wel is het van belang dat er bij onderzoeken gekeken wordt naar de inpasbaarheid van de techniek in de omgeving. Zo is er over het algemeen veel weerstand tegen het plaatsen van windmolens of zonnepanelen. De grootste weerstand komt met name van mensen die vinden dat deze technieken het landschap verpesten. Bij vergisters is er minder weerstand. Onderzoek heeft uitgewezen dat de meeste bezwaren tegen een vergister voortkomen uit onvolledige of geen communicatie met de omwonenden. Om ondernemers niet elke keer dezelfde fout te laten maken heeft het Agentschap aangegeven hier een boek voor te ontwikkelen. NAJK zal bij het samenstellen van dit boek ook betrokken zijn om het geluid van de jongeren mee te nemen. Daarnaast is NAJK ook betrokken bij Groen Gas Nederland. Het doel van dit platform is het verwijderen van hobbels in de weg naar vergunningsverlening en wetgeving op het gebied van groen gas. Naast NAJK zijn alle belangrijke partijen op het gebied van groen gas vertegenwoordigd in dit platform. Kortom een mooie kans voor NAJK om mee te denken om de regelgeving te versoepelen, zodat het voor ondernemers aantrekkelijker wordt om de productie van duurzame energie te overwegen. Heb jij punten op het gebied van duurzame energie die je graag mee wilt geven aan NAJK, geef ze dan door aan het dagelijks bestuur (dbnajk@najk.nl).

Duurzame opbrengsten

Duurzame energie maken kan vaak meer opleveren als er wordt samengewerkt. Zo is het bij windenergie vaak al een eis dat deze in rijpstellingen worden geplaatst. Dan spreek je over meerdere windmolens die op meerdere stukken land geplaatst gaan worden. Dit vergt een samenwerkingsverband tussen verschillende ondernemers: het grondgebruik moet geregeld worden, aansprakelijkheden moet afgedekt worden en de exploitatie moet geregeld worden. Bij vergistingsinstallaties valt er -indien de warmte nuttig aangewend kan worden- extra te verdienen met een gezamenlijke exploitatie, bijvoorbeeld in combinaties van glastuinder(s) of veehouders. Ook dan zal de nodige aandacht geschonken moeten worden aan de organisatievorm en het afdekken van risico's. Duurzame energie maken kan een goede aanvulling op het inkomen betekenen, maar vergt dus wel de nodige aandacht voor vormgeving van de organisatie indien er meerdere partijen bij betrokken zijn. En daar zijn wij als accountantsorganisatie goed op ingespeeld.

Mr. B. Brus, Alfa accountants en adviseurs.

